

KORRALDUS

02.11.2022 nr DM-109423-51

Tammemäe VIII liivakarjääri keskkonnaloa nr KL-512362 andmine

1. OTSUS

Arvestades alljärgnevat ja võttes aluseks maapõueseaduse, Keskkonnaameti peadirektori 09.07.2021 käskkirja nr 1-1/21/137 „Keskkonnaameti teabehalduse kord” punkti 4.3, Keskkonnaameti peadirektori 10.12.2020 käskkirja nr 1-1/20/230 „Keskkonnaameti struktuuriüksuste põhimääruste kinnitamine“ lisa 13 „Ringmajanduse osakonna põhimäärus“ punkti 2.5 ning AS-i TREV-2 Grupp taotluse, otsustan:

1.1. Anda AS-le TREV-2 Grupp (registrikood 10047362) maavara kaevandamise keskkonnaluba nr KL-512362 Tammemäe VIII liivakarjääris kehtivusajaga 7 aastat.

1.2. Viia sisse vastavad muudatused keskkonnaotsuste infosüsteemi KOTKAS.

1.3. Korraldus jõustub AS-le TREV-2 Grupp teatavaks tegemisest.

2. ASJAOLUD

2.1. Keskkonnaloa taotluse läbivaatamine

AS TREV-2 Grupp (registrikood 10047362, aadress Teemeistri tn 2, Nõmme linnaosa, Tallinn, 10916 Harju maakond) esitas 27.02.2020 Keskkonnaametile maavara kaevandamise keskkonnaloa (edaspidi *keskkonnaluba*) taotluse (registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 27.02.2020 kirjana nr 12-2/20/67, parandatud keskkonnaloa taotlus keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 31.12.2020 dokumendina nr DM-109423-22).

Tammemäe VIII liivakarjäär asub Harju maakonnas Saku vallas Tammemäe külas riigi omandisse kuuluval kinnistul Viimsi metskond 16 (katastritunnus 71801:001:0130), mille riigivara valitseja on Keskkonnaministeerium ja volitatud asutus Riigimetsa Majandamise Keskus. Tammemäe VIII liivakarjääri mäeeraldise pindala on 5,88 ha ja mäeeraldise teenindusmaa pindala on 11,45 ha. Kaevandatav maavara on ehitusliiv (aktiivne tarbevaru 209 tuh m³ ja kaevandatav varu 192 tuh m³) ja täiteliiv (aktiivne tarbevaru 271 tuh m³ ja kaevandatav varu 213 tuh m³). Maavara kavandatav kasutusala on ehitus ja teedehitus. Kaevandamise keskmine aastamäär on 60 tuh m³. Keskkonnaluba antakse 7 aastaks.

Mäeeraldis ja selle teenindusmaa kattuvad osaliselt üle 10 ha pindalaga veekoguga Tammemäe järv (keskkonnaregistri kood VEE2006040), selle veekaitsevööndi ja kalda piiranguvööndiga. Keskkonnaregistri andmetel on Tammemäe järve näol tegemist tehisjärvega. Seletuskirjas on selgitatud, et kuna tegemist on maavara kaevandamisega tekkinud tehisveekoguga, siis vastavalt looduskaitseseaduse § 37 lõikele 4 ei laiene Tammemäe järve kaldapiiranguvööndi osas maavara kaevandamise piirangut.

Mäeeraldis ja selle teenindusmaa kattuvad täielikult riigikaitseliste ehitiste Männiku harjutusväli ja osaliselt Männiku lasketiir piiranguvöönditega.

Riigitee nr 11 Tallinna ringtee äärmise sõiduraja välimine serv jääb mäeeraldisest ja selle teenindusmaa lõunaservast vastavalt ~64 m ja ~33 m kaugusele. Rail Baltic raudtee kavandatud trassikoridor jääb mäeeraldisest ning selle teenindusmaast vastavalt ~1,8 km ja ~1,3 km kaugusele kagu suunda.

Riigilõiv 500 eurot on tasutud 25.02.2020 riigilõivuseaduse § 123 lõike 1 kohaselt.

2.2. Keskkonnaloa taotluse ning otsuse eelnõu avalikustamine ning menetlusosaliste teavitamine

Keskkonnaseadustiku üldosa seaduse (edaspidi *KeÜS*) § 47 lõike 2 kohaselt avaldatakse keskkonnaloa taotluse menetlusse võtmise kohta teade väljaandes Ametlikud Teadaanded ja kohalikus või maakondlikus ajalehes. Teate võib jätta kohalikus või maakondlikus ajalehes avaldamata, kui kavandatud tegevusega kaasnev keskkonnanähting või keskkonnarisk on nii väike, et selle vastu puudub piisav avalik huvi.

Keskkonnaamet jättis keskkonnaloa taotluse menetlusse võtmise teate avalikustamata kohalikus või maakondlikus ajalehes, kuna kavandatud tegevus on lokaalse mõjuga ja sellega kaasnev keskkonnanähting või keskkonnarisk on väike ning kavandatud tegevuse vastu puudub piisav avalik huvi.

Keskkonnaloa taotluse menetlusse võtmine on avalikustatud 20.04.2020 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded. Keskkonnaamet teavitas 20.04.2020 kirjaga nr DM-109423-2 keskkonnaloa taotluse esitamisest ja avatud menetluse algatamisest KeÜS § 46 lõike 1 punktides 1 ja 2 nimetatud isikuid.

Maanteeamet (edaspidi *Transpordiamet*) teavitas 20.04.2020 kirjaga nr 15-5/2019289-2, et ei oma vastuväiteid Tammemäe VIII liivakarjääri keskkonnaloa taotlusele (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 20.04.2020 dokumendina nr DM-109423-4).

Vastavalt MaaPS § 49 lõikele 4 ja 6 küsis Keskkonnaamet 20.04.2020 kirjaga nr DM-109423-3 Kaitseministeeriumi ning taotletava mäeeraldisest asukoha kohaliku omavalitsuse (Saku Vallavalitsus) arvamust Tammemäe VIII liivakarjääri keskkonnaloa taotlusele.

Kaitseministeerium teavitas 08.06.2020 kirjaga nr 12-1/20/1699, et kavandatud tegevus ei

mõjuta riigikaitseliste ehitiste töövõimet (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 09.06.2020 dokumendina nr DM-109423-5). Samas pidas Kaitseministeerium vajalikuks märkida, et Männiku harjutusväljale viivate teedel liikumise ja vedude planeerimisel tuleb arvestada võimalike kaitseväge masinate kolonnidega ning vajadusel tuleb tegevusi koordineerida Männiku harjutusvälja Kaitseväge poolse vastutajaga.

Saku Vallavolikogu nõustus 18.06.2020 otsusega nr 40 Tammemäe VIII liivakarjääri keskkonnaloa andmisega järgmistel tingimustel (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 29.06.2020 dokumendina nr DM-109423-8):

1. mäeeraldist koos teenindusmaaga tuleb vähendada lääne osas minimaalselt 40 m, et säilitada kõrghaljastus maantee ja raudtee poolt vaadates;
2. loas tuleb sätestada väga konkreetset tingimused, mis väldivad täielikult liiva ja tolmu kandumise avalikele teedele;
3. tuleb arvestada Harju maakonnaplaneeringu 2030+ kohase perspektiivse Tallinna ringraudtee koridoriga ning kooskõlastada kaevandamisloa taotlus Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumiga;
4. kaevandamine peab toimuma võimalikult lühikese aja jooksul, maksimaalselt 5 aastaga;
5. hiljemalt 8 kuud peale kaevandamisloa väljastamist peab kaevandatud maa korrastamise projekt olema valmis ja sisaldama 5 aastast pangagarantiid korrastamisprojekti teostamise tagamiseks. Pangagarantii suurus on korrastamisprojekti mahutabeli maksumus pluss 20%, et katta 5 aasta potentsiaalset hinnatõusu;
6. kaevandamisloa pikendamist antud mäeeraldise puhul ei võimaldata ja maa tuleb korrastatult tagasi anda kaevandamisloa kehtivuse lõpuks, et vältida võimalikke aastatepikkuseid kaevandamismõjusid.

AS TREV-2 Grupp vastas 07.07.2020 kirjaga nr T800-1/8420-4 Saku Vallavolikogu esitatud tingimustele järgmiselt (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 08.07.2020 dokumendina nr DM-109423-10):

1. „*Pakume kompromissi, et lääne küljest 40 m ulatuses me vee alt ei kaevanda. Kõrghaljastuse taastame hilisema korrastamise protsessis. Ühtlasi rõhutame, et see loob eeldused suurepärase ranna-ala loomiseks vastukaaluks tavapärasele kõrge kaldaga järsule nõlvale Männiku järvistu ümbruses.*
2. *Kinnitame, et taotletavat mäeeraldist teenindatakse (väljasõit) läbi kehtiva Tammemäe III liivakarjääri, kus juba on rakendatud liiva ja tolmu kandumise vältimiseks väljapoole mäeeraldise teenindusmaad meetmeid. See tähendab, et karjääri väravast sissepoole 70 m ulatuses ja karjääri väravast väljapoole kuni ringteeni on praeguseks kogu väljasõidutee kaetud mustkattega.*
3. *Oleme nõus, et Keskkonnaamet esitab Tammemäe VIII liivakarjääri keskkonnaloa taotluse kooskõlastamiseks Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi.*
4. *Nõustume, et 5 aastase perioodi jooksul on võimalik ammendada taotletav varu. Kuid seda tingimusel, kui kaevandamistegevust saab alustada koheselt peale loa andmist. Kuna taotletav mäeeraldis asub riigimaal, siis siin saab kaevandamistegevust alustada alles pärast maarendilepingu sõlmimist Maa-ametiga. Reaalselt näeb see protsess välja aga nii, et pärast loa andmist Keskkonnaameti poolt tuleb korraldada katastri mõõdistamine koos selle jagamisega ning uue katastriüksuse registreerimine. Pärast uue katastriüksuse registreerimist*

koostatakse maarendilepingu eelnõu ning kui mõlemad osapooled saavutavad kokkulepe, sõlmitakse rendileping. Kuna nende tegevuste alusdokumendiks on maavara kaevandamise luba siis enne loa väljastamist Keskkonnaameti poolt ei saa alustada juba etteulatuvalt ühegi eelnimetatud tegevusega. Meie varasem kogemus on näidanud, et alates loa väljastamisest kuni rendilepingu sõlmimiseni kulub keskmiselt 1 aasta. See on bürokraatia, mis lükkab reaalselt kaevandamise perioodi algust edasi ja see ei sõltu meist. Seega soovitame arvestada tegelikult kaevandamise perioodi alguseks maarendilepingu sõlmimist maaomanikuga. Samuti tuleb arvestada korrastamistööde lõpetamisele kuluvat aega. Nendest asjaoludest tulenevalt teeme ettepaneku kaevandamise loa kehtivusajaks 7 aastat.

5. Meile teadaolevalt on haldusmenetluse seaduse järgi Keskkonnaametil aega korrastamistingimuste väljastamiseks 6 kuud, korrastamisprojekti projekteerimise ja koostamise keskmine ajakulu on samuti ca 6 kuud. Korrastamisprojekti ei saa koostama hakata enne korrastamistingimuste andmist, kuna korrastamistingimused on projekti aluseks. Reaalne on pakkuda tingimuseks, et korrastamisprojekt peab olema koostatud 6 kuu jooksul pärast korrastamistingimuste esitamist ja korrastamistingimused tuleb küsida kohe pärast maavara kaevandamise loa saamist.

6. Seda tingimust saab kommenteerida vaid loa andja.“

AS TREV-2 Grupp edastas 07.09.2020 kirjaga nr T800-1/8420-7 Saku Vallavalitsusele täiendatud ettepanekud Tammemäe VIII liivakarjääri keskkonnaloa taotluse juurde (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 21.09.2020 dokumendina nr DM-109423-13):

1. „Saku valla üldplaneeringu kohaselt on taotletava mäeeraldise läänepiir ette nähtud supluskohana. Mistõttu teeme ettepaneku rajada lääne külje põhja osas tagasitäidetud ning liivaga kaetud rannaala. Põhjaosas rannaala rajamine on põhjendatud sellega, et kuna sinna paistab enamuse päevast lõunakaare päike, siis peaks turvalise päevitus- ja supluskoha rajamine piirkonna elanikele olema igati teretulnud. Taotletava mäeeraldise läänepiiri lõunaosas on paralleelselt maantee, raudtee ja kõrgepingeliini kaitsevööndid, mis jääks kaevandamisjärgselt visuaalselt ja tuultele avatuks. Selle vältimiseks teeme ettepaneku selle osas tagasitäitmisega taastada metsamaa vastava kõrghaljastusega. Plaan ettepanekutega lisatud kirjale.

2. Tööde korraldus karjääris peab tagama, et avalikele teedele ei kanta liiva ja tolmu. Vajadusel rakendada karjääriteede mustkatte alla viimist, tolmutõrjet või rattapesu. Samuti Tallinna ringeetele viiva kogujatee puhastamist.

3. Edastame taotluse kooskõlastamiseks Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile.

4. Nõustume tavapärasest lühema perioodiga ja pakume, et kaevandaisloa kestvus oleks 7 aastat. Seda põhjusel, et 1 aasta alguses kulub rendilepingusõlmimiseks Maa-ametiga ning lõpus 1 aasta karjääri korrastamiseks (m.h haljastamine ja järelhooldus). Seega võiks kaevandamisloa kehtivusaeg olla 7 aastat ning kõrval tingimuseks "Keskkonnaloa pikendamist antud mäeeraldise puhul ei võimaldata ning loa omanik peab esitama 3 kuud enne keskkonnaloa kehtivuse lõppemist Keskkonnaametile taotluse kaevandamisega rikutud maa korrastamistööde vastuvõtmiseks."

5. Oleme pangagarantiiga nõus. Kuid kuna korrastamistingimuste esitamiseks on Keskkonnaametil seaduse järgselt aega 6 kuud, siis meie ettepanek kõrval tingimuseks on järgmine: " Hiljemalt 1 kuu peale keskkonnaloa väljastamist peab loa omanik esitama

Keskkonnaametile taotluse korrastamistingimuste väljastamiseks ning hiljemalt 6 kuud peale korrastamistingimuste väljastamist, peab kaevandatud maa korrastamisprojekt olema esitatud Keskkonnaametile rakendamise nõusoleku saamiseks."

6. Oleme nõus ja saame seda lubada, kui kaevandamise luba väljastatakse 7 aastaks (täpsem põhjendus selle kohta on punktis 4)."

Saku Vallavalitsus edastas 12.10.2020 kirjaga nr 6-4/104-7 vastused AS-i TREV-2 Grupp tehtud ettepanekutele (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 16.10.2020 dokumendina nr DM-109423-14):

1. „Saku vald ei nõustu AS TREV-2 Grupp ettepanekuga. Kohaliku omavalitsuse ülesanne on tagada oma elanikele hea elukeskkond. Tammemäe järv on oma asukoha ja omaduste poolest aktiivsel kaevandusalal kõige suurema puhkeotstarbelise potentsiaaliga veekogu. Veekogu ümber on vajalik tagada puhkajatele piisavalt liivast ala ja samuti kõrghaljastust, mis eraldab puhkeala raudteest ja maanteest. Teie poolt pakutud nn tagasitäidetav ala ei ole sobilik alternatiiv, sest tegemist on liiga väikese alaga. Samuti toimuks kogu alal lageraie. Istutamine ei kompenseeri vahepealset aastate pikkust lagedat ala. Seoses riigikaitse tegevusega ei saa Tammemäe järve põhjaküljele väga suurt puhkeala ette näha. Lõunakallast piirab samuti riigikaitse tegevus. Lõunakallas jääb uue Tallinna ringraudtee äärde. Seega tulebki jätta liivariba järve läänekülge, et hajutada puhkajate koormust põhjanõlva ja läänenõlva vahel.

2. Nõustume ettepanekuga.

3. Nõustume ettepanekuga, kuid lisame käesolevale kirjale informatsiooni mõttes Harjumaa Omavalitsuste Liidu (edaspidi HOL) värske kirja, milles antakse teada, et HOL valmistab ette Tallinna ringraudtee riigi eriplaneeringu algatamise taotluse eelnõud. Sellega seoses palub HOL Keskkonnaametil arvestada ühe Teiega sarnase kaevandamisloa menetluses, et olukord selgub peale ringraudtee täpse trassikoridori paikapanemist ning alles peale seda on võimalik kaevandamisloa üle otsustada.

4. Nõustume ettepanekuga.

5. Nõustume ettepanekuga.

6. Oleme samuti nõus."

Keskkonnaamet küsis 19.10.2020 kirjaga nr DM-109423-16 Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi (edaspidi MKM) arvamust Tammemäe VIII liivakarjääri keskkonnaloa taotlusele.

MKM vastas 20.11.2020 kirjaga nr 17-1/20-0100/6409-2, et nõustub Tammemäe VIII liivakarjääri keskkonnaloa andmisega tingimusel, et arvestatakse Harju maakonnaplaneeringu 2030+ kohase perspektiivse Tallinna ringraudtee koridoriga (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 20.11.2020 dokumendina nr DM-109423-17).

KeÜS § 47 lõige 6 sätestab, et kui sama paragrahvi lõikes 1 nimetatud taotluse menetlusse võtmise teates ei avaldatud keskkonnaloa taotluse ja selle kohta antava haldusakti eelnõu väljapaneku aega ja kohta või seisukoha ning küsimuste esitamise tähtaega ja adressaati, avaldatakse nende andmetega teade vastavalt käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 2¹ sätestatud nõuetele viivitamata pärast haldusakti eelnõu valmimist. KeÜS § 47 lõige 2 sätestab, et teate võib jätta kohalikus või maakondlikus ajalehes avaldamata, kui kavandatud tegevusega kaasnev

keskkonnahäiring või keskkonnarisk on nii väike, et selle vastu puudub piisav avalik huvi.

Keskkonnaamet jättis keskkonnaloa taotluse kohta antava haldusakti eelnõu teate kohalikus või maakondlikus ajalehes avalikustamata, kuna kavandatav tegevus on lokaalse mõjuga ja sellega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on väike ning antud tegevuse vastu puudub piisav avalik huvi.

Kooskõlas MaaPS § 1 lõigetega 3 ja 4, HMS §-dega 48 ning 49 tegi Keskkonnaamet 13.04.2021 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded avalikkusele teatavaks keskkonnaloa andmise korralduse eelnõu. Arvestades asjaolu, et avalikkusel peab olema HMS § 49 lõike 2 kohaselt võimalus eelnõuga tutvuda vähemalt kaks nädalat, määras Keskkonnaamet eelnõudele ettepanekute ja/või vastuväidete esitamise ajaks kaks nädalat eelnõu kätte saamisest arvates.

Maa-amet juhtis 13.04.2021 kirjaga nr 9-3/20/5799-5 tähelepanu keskkonnaloa vormis ja eelnõus esinenud vigadele (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 13.04.2021 dokumendina nr DM-109423-30).

HMS § 49 lõikest 1 tulenevalt on huvitatud isikul ja isikul, kelle õigusi võib avatud menetluse korras antav õigusakt puudutada, õigus määratud tähtaja jooksul esitada menetlust läbiviivale haldusorganile eelnõu või taotluse kohta ettepanekuid ja vastuväiteid.

Keskkonnaamet küsis 12.04.2021 kirjaga nr DM-109423-29 AS TREV-2 Grupp ja Saku Vallavalitsuse arvamust või vastuväiteid keskkonnaloa andmise eelnõule kahe nädala jooksul kirja saatmisest.

AS TREV-2 Grupp vastas 13.04.2021 kirjaga, et on keskkonnaloa eelnõuga nõus (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 14.04.2021 dokumendina nr DM-109423-31).

Saku Vallavalitsus vastas 22.04.2021 kirjaga nr 6-4/104-12, et on seisukohal, et keskkonnaloale tuleb lisada tingimused, millega AS TREV-2 on varasemalt nõustunud (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 26.04.2021 dokumendina nr DM-109423-32):

- kaevandamisloa pikendamist antud mäeeraldise puhul ei võimaldata ja maa tuleb korrastatult tagasi anda kaevandamisloa kehtivuse lõpuks, et vältida võimalikke aastatepikkuseid kaevandamismõjusid;
- hiljemalt 1 kuu peale keskkonnaloa väljastamist peab loa omanik esitama Keskkonnaametile taotluse korrastamistingimuste väljastamiseks ning hiljemalt 6 kuud peale korrastamistingimuste väljastamist, peab kaevandatud maa korrastamisprojekt olema esitatud Keskkonnaametile rakendamise nõusoleku saamiseks. Korrastamisprojekt peab sisaldama pangagarantiid korrastamisprojekti teostamise tagamiseks.

Keskkonnaamet märgib, et keskkonnaloale ei saa kanda järgnevat Saku Vallavolikogu poolt esitatud kõrvaltingimust: „Kaevandamisloa pikendamist antud mäeeraldise puhul ei võimaldata ja maa tuleb korrastatult tagasi anda kaevandamisloa kehtivuse lõpuks, et vältida võimalikke aastatepikkuseid kaevandamismõjusid“. Keskkonnaloa pikendamine on eraldiseisev menetlus, mis ei ole hetkel Tammemäe VIII liivakarjääri keskkonnaloa taotlusega seotud. Kui loa taotleja

peaks tulevikus esitama keskkonnaloa pikendamise taotluse, on kohalikul omavalitsusel võimalik selle kooskõlastamisest keelduda (MaaPS § 55 lõige 11). Kuna loa taotleja on selle tingimusega nõus, siis võivad loa taotleja ja kohalik omavalitsus teha omavahel sobivaid kokkuleppeid Keskkonnaameti poolt läbiviidava keskkonnaloa andmise menetluse väliselt.

Keskkonnaamet kannab keskkonnaloale kõrvaltingimuseks Saku Vallavolikogu poolt esitatud järgmise tingimuse, millega on nõustunud keskkonnaloa taotleja: „Hiljemalt 1 kuu peale keskkonnaloa väljastamist peab loa omanik esitama Keskkonnaametile taotluse korrastamistingimuste väljastamiseks ning hiljemalt 6 kuud peale korrastamistingimuste väljastamist peab kaevandatud maa korrastamisprojekt olema esitatud Keskkonnaametile rakendamise nõusoleku saamiseks. Korrastamisprojekt peab sisaldama pangagarantiid korrastamisprojekti teostamise tagamiseks“.

Keskkonnaamet küsis 19.05.2021 kirjaga nr DM-109423-33 AS TREV-2 Grupp ja Saku Vallavalitsuse arvamust või vastuväiteid keskkonnaloa andmise muudetud eelnõule kahe nädala jooksul kirja saatmisest.

Saku Vallavalitsus vastas 02.06.2021 kirjaga nr 6-4/104-16, et nõustub keskkonnaloa andmise eelnõuga tingimusel, et keskkonnaloa andmise korraldusse ja keskkonnaloasse (kaevandatud maa kasutamise otstarbe punkti) tuleb sisse kirjutada asjaolu, et pärast kaevandamist on tegu supluskohaga nagu Saku Vallavolikogu oma 18.06.2020. a otsuses nr 40 on selgitanud (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 08.06.2021 dokumendina nr DM-109423-36). Lisaks peab Saku Vallavalitsus vajalikuks märkida, et Tammemäe VIII läänenõlv tuleb kujundada supluskohaks sobilikuna.

26.08.2021 toimus taotletava Tammemäe VIII liivakarjääri alal kohtumine, millest võtsid osa AS-i TREV-2 Grupp, Keskkonnaameti, Riigimetsa Majandamise Keskuse ja Saku Vallavalitsuse esindajad. Selguse huvides tutvuti koha peal olukorraga. Kokkuleppeks jäi, et AS TREV-2 Grupp esitab Saku Vallavalitsusele omapoolse supluskoha kompromisslahenduse, mida tuleb ka Saku Vallavolikogu keskkonnakomisjoni tutvustama.

Saku Vallavalitsus ei nõustunud 21.09.2021 kirjas nr 6-4/104-18 AS-i TREV-2 Grupp poolt saadetud supluskoha lahendusega (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 27.09.2021 dokumendina nr DM-109423-39). Saku Vallavalitsus seadis tingimuseks, et veepealne liivane rannaala peab olema piki veekogu kallast terves rannaala osas 100 m pikkune. Selliselt tekib 150 x 100 m suurune tervenisti veepealne liivane rannaala, millele lisandub omakorda AS TREV-2 Grupp poolt välja pakutud madalaveeline suplusala väikelastele ja sujuv vette minek nõlvusega 1:8. Lisaks tuleb Tammemäe VIII mäeeraldise piires ära lahendada rannaala põhjakaldalt sujuv vette minek.

AS TREV-2 Grupp esitas 16.12.2021 Saku Vallavalitsusele Tammemäe VIII liivakarjääri supluskoha täiendatud plaani. Saku Vallavalitsus ei nõustunud 14.04.2022 kirjas nr 6-4/104-20 esitatud supluskoha lahendusega (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 19.04.2022 dokumendina nr DM-109423-42).

AS TREV-2 Grupp tegi 27.04.2022 kirjas nr T800-1/11541 ettepaneku, et Saku Vallavalitsus kaaluks veelkord 07.04.2022 väljapakutud kompromissi. Saku Vallavalitsus vastas 26.05.2022 kirjaga nr 6-4/104-22, et kompromissina pakub, et mäeeraldise piiri võib põhjaosas nihutada 10 meetri võrra läänepoole (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 26.05.2022 dokumendina nr DM-109423-43). See tähendab, et taotletava mäeeraldise lõunaosas jääb mäeeraldise piir samale kohale, kus on praegu, kuid põhjatipus võib mäeeraldise piiri laiendada võrreldes praegusega 10 m võrra läänepoole. Seega saab olemasoleva mäeeraldise lõunatipu ja 10 m võrra läänepoole nihutatud põhjatipu punktid diagonaaliga ühendada ja see lisanduv ala toob kaasa kaevandatava materjalimahu suurenemise.

AS TREV-2 Grupp vastas 30.05.2022 kirjaga, et ei saa pakutava kompromissiga nõustuda (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 31.05.2022 dokumendina nr DM-109423-44). AS TREV-2 Grupp lisas, et pakutava kompromissiga suureneb kaevandatava ressursi maht mõni tuhat kuupmeetrit, kuid suures pildis jääb endiselt väljamata ligikaudu 60% kvaliteetsest ressursist - see ei ole maavarade säästliku kasutuse seisukohast otstarbekas. AS TREV-2 Grupp märkis, et jätkavad menetlust järgmiselt:

1. mäeeraldise läänepiir nihutatakse varu kontuurist 20 m, et oleks tagatud piisav roheline puhverala;
2. läänekülje nõlvus kujundatakse nii veepealses kui ka veealuses osas sügavuseni 2,5 m nõlvusega 1:5 ja sügavamas osas nõlvusega 1:4. See tagab ohutu ujumise ja puhkamise võimaluse.

Keskkonnaameti hinnangul saab keskkonnaloa välja anda sellisel kujul nagu 31.12.2020 on esitatud taotlus (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 31.12.2020 dokumendina nr DM-109423-22). Keskkonnaamet selgitab oma seisukohta järgmiselt: Saku Vallavolikogu on keskkonnaloa taotlusega nõustunud tingimuslikult ning on kirjavahetuses AS-ga TREV-2 Grupp jõudnud kompromissideni esitatud tingimuste osas. AS TREV-2 Grupp esitas 29.12.2020 muudetud taotluse, mis vastas muuhulgas ka Saku Vallavolikogu esitatud tingimustele. Samuti on Saku Vallavalitsus olnud 22.04.2021 kirjas nõus esitatud keskkonnaloa andmise eelnõudega, kui loasse lisatakse nende poolt esitatud tingimused. Keskkonnaamet on ülalpool selgitanud oma seisukohta Saku Vallavalitsuse 22.04.2021 nõude osas. Saku Vallavalitsuse esitatud nõue korrastamise suuna ja nõlvuse osas on esitatud alles 02.06.2021 loa andmise muudetud eelnõule. Seega ei tulene Keskkonnaametil kohustust loa andmisest keelduda, kui loa andjale ja loa taotlejale esitatud siduvad nõuded on täidetud. Seetõttu teeb Keskkonnaamet anda keskkonnaluba sellisel kujul välja, nagu loa eelnõud viimasel korral (19.05.2021 kiri nr DM-109423-33) on menetlusosalistele arvamuse avaldamiseks saadetud. See tähendab, et muuhulgas jääb korrastamise suunaks "veekogu, kõre elupaik" - selline sõnastus ei välista tulevikus supuskoha rajamist. Lisaks märgime, et täpsemad korrastamise tingimused selguvad korrastamistingimuste andmise menetluses, millesse kaasatakse ka kohalik omavalitsus.

Kooskõlas MaaPS § 1 lõigetega 3 ja 4, HMS §-dega 48 ning 49 tegi Keskkonnaamet 21.06.2022 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded avalikkusele teatavaks keskkonnaloa andmise korralduse eelnõu. Keskkonnaamet küsis 21.06.2022 kirjaga nr DM-109423-45 AS TREV-2 Grupp, Saku Vallavalitsuse ja Maa-ameti arvamust või vastuväiteid keskkonnaloa

andmise eelnõule kahe nädala jooksul kirja saatmisest.

Saku Vallavalitsus palus 22.06.2022 kirjaga nr 6-4/104-25 pikendada vastamise tähtaega kuni 12.08.2022 (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 22.06.2022 dokumendina nr DM-109423-46).

Keskkonnaamet pikendas 01.07.2022 kirjaga nr DM-109423-47 Saku Vallavalitsuse vastamise tähtaega kuni 12.08.2022.

Saku Vallavalitsus vastas 10.08.2022 kirjaga nr 6-4/104-27, et ei nõustu 21.06.2022 kirjaga nr DM-109423-45 esitatud keskkonnavalga eelnõuga (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 12.08.2022 dokumendina nr DM-109423-49). Järgnevalt on kokkuvõtvalt välja toodud Saku Vallavalitsuse põhjendused:

1. Saku valla üldplaneering näeb Tammemäe VIII liivakarjääri alale ette tulevast supluskohta;
2. Saku Vallavalitsus soovib keskkonnavalga andmise menetluse käigus kokku leppida tulevase rannaala suurus ja asukoht, sh nõlvused. Varasem kogemus Tammemäe II ja III liivakarjääride korrastamistingimuste menetluses esines olukord, kus lubade omanik polnud enam nõus laugemate nõlvade jaoks samaväärse maavara tagasitoomisega. Lisaks kitsendab tulevaste supluskohtade rajamist Kaitseväge harjutusväljaga kaasnevad piirangud;
3. tulevane supluskoht asuks loa andmisel liiga raudtee ääres, mis võib ohtlikke olukordi tekitada;
4. Saku Vallavalitsus on välja pakkunud erinevaid kompromisslahendusi loa taotlejale;
5. maismaad tuleb säilitada selleks, et jätta kõre ja kivisisaliku jaoks perspektiivset maad, kuhu tulevikus püsielupaigaga laieneda;
6. kui Saku Vallavalitsuse poolt esitatud arvamusega ei nõustuta, peab see olema põhjendatud.

Keskkonnaamet selgitab oma seisukohta järgmiselt.

1. Keskkonnavalga andmine ei välista Tammemäe VIII liivakarjääri alale tulevikus supluskoha rajamist ning maapõueseadus ei näe maavara kaevandamise keskkonnavalgaast keeldumise alusena ette vastuolu üldplaneeringuga.
2. Täpsemad korrastamise tingimused ja nõuded selguvad korrastamistingimuste andmise menetluses, kuhu kaasatakse ka alati kohalik omavalitsuse üksus. Keskkonnavalga andmise menetluses lisatakse loale vaid üldine korrastamise suund - praegusel juhul "veekogu, kõre elupaik". Kuigi keskkonnavalga menetluses planeeritava korrastamise tingimustega arvestamine on mõistlik, siis see ei ole takistuseks keskkonnavalga välja andmisel, kuna keskkonnavalga taotlus vastab MaaPS-i ja KeÜS-i nõuetele ning Saku Vallavolikogu on oma tingimusliku nõusoleku andnud kahe kuu jooksul pärast taotluse kätte saamist (MaaPS § 49 lõige 6).
3. Juhul, kui tulevikus rajatakse Tammemäe VIII liivakarjääri alale supluskoht, siis saab korrastamistingimuste andmise menetluses paika panna täpsem lahendus, kuidas võimalikke ohte minimeerida. Tammemäe VIII liivakarjääri teenindusmaa piir jääb raudtee kaitsevööndist u 60 m kaugusele, mis on piisav vahemaa, et sinna rajada ehitised (näiteks aed) ohutuse suurendamiseks.
4. ja 6. Keskkonnaamet on seni pooldanud, et eriarvamuste esinemisel loa taotleja ja kohalik omavalitsuse üksus leiavad omavahel kompromisslahendused. Juhul, kui see ei õnnestu, on Keskkonnaametil õigus võtta vastu kaalutusotsus. Käesoleval juhul on jõudnud Keskkonnaamet

järeldusele, et keskkonnaloa andmine sellisel kujul ei too kaasa olulisi negatiivsed keskkonnamõjusid ning korrastamise lahenduse väljaselgitamine toimub seaduse järgselt eraldi menetlusena. See tähendab, et praegu ei ole MaaPS-st ega KeÜS-st tulenevaid aluseid keskkonnaloa andmisest keeldumiseks. Lisaks toome välja, et „Eesti Keskkonnastrateegia aastani 2030“ (Riigikogu poolt 14.02.2007 heaks kiidetud keskkonnavaldkonna arengustrateegia) eesmärgiks on muuhulgas maapõueressursi efektiivne kasutamine minimaalsete kadudega. Ressursi efektiivne kasutamine tähendab kaevandamisväärse maavara võimalikult täielikku väljamist. „Eesti keskkonnastrateegia aastani 2030“ põhimõtteid on võetud aluseks ka maapõue valdkonna raamstrateegia „Maapõuepoliitika põhialused aastani 2050“ koostamisel.

5. Keskkonnaameti poolt koostatud keskkonnamõju hindamise eelhindangus (22.03.2021 kiri nr DM-109423-28) on jõutud järeldusele, et kaevandamine Tammemäe VIII liivakarjääris ei too kaasa olulist negatiivset mõju kõrele ja kivisisalikule.

2.3. Keskkonnamõju hindamise vajalikkuse üle otsustamine

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi *KeHJS*) § 3 kohaselt hinnatakse keskkonnamõju kui taotletakse tegevusluba või selle muutmist ning kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju. *KeHJS* § 11 lõigete 3 ja 4 kohaselt on keskkonnamõju hindamine (edaspidi *KMH*) kohustuslik *KeHJS* § 6 lõike 1 tegevuste korral, *KeHJS* § 6 lõikes 2 nimetatud tegevuste korral tuleb kaaluda *KMH* algatamist või algatamata jätmist lisades otsusele *KeHJS* § 6 lõike 3 kohase eelhindamise tulemused. *KeHJS* § 6 lõike 1 kohaselt ei kuulu ettevõtte poolt taotletav tegevus olulise keskkonnamõjuga tegevuste loetelusse. Kavandatav tegevus kuulub *KeHJS* § 6 lõike 2 punktis 2 nimetatud tegevusvaldkonda, mille täpsustatud loetelu on kehtestatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005. a määruses nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“ (edaspidi *KMH määrus*). *KMH* määruse § 1 lõike 1 ja § 3 punkti 4 kohaselt peab otsustaja andma eelhindangu selle kohta, kas pealmaakaevandamine kuni 25 hektari suurusel alal on eeldatavalt olulise keskkonnamõjuga tegevus või mitte ning otsustama *KMH* algatamise või algatamata jätmise üle.

Keskkonnaamet jättis 22.03.2021 kirjaga nr DM-109423-28 „Tallinna-Saku liivamaardla Tammemäe VIII liivakarjääri maavara kaevandamise keskkonnaloa taotlusele keskkonnamõju hindamise algatamata jätmise“ algatamata keskkonnamõju hindamise keskkonnaloa taotluse menetluse käigus. Kavandatavale tegevusele seati järgmised keskkonnameetmed:

1. tööde korraldus karjääris peab tagama, et avalikele teedele ei kanta liiva ja tolmu. Vajadusel tuleb rakendada karjääriteede mustkatte alla viimist, tolmutõrjet või rattapesu, samuti Tallinna ringteele viiva kogujatee puhastamist;
2. karjääri mäemasinate tehniliste avariide vältimiseks tuleb jälgida masinate tehnilist seisundit. Kütte- ja määrdeainete pinnasesse ning põhjavette sattumise välistamiseks võib seadmete või masinate hooldus ja remont toimuda ainult selleks ettenähtud teenindusplatsil. Karjääris peavad olema vahendid õli ja naftaproduktide lekkimisel tekkiva reostuse likvideerimiseks;
3. raadamistööd tuleb läbi viia väljaspool pesitsusperioodi (15.04-15.07).

3. KAALUTLUSED

3.1. Kaalutlused keskkonnaloa andmisel

Korralduse otsustava osa punktiga 1.1. antav keskkonnaluba nr KL-512362 annab AS-le TREV-2 Grupp Tammemäe VIII liivakarjääri mäeeraldisel õiguse maavara kaevandamiseks.

3.1.1. Maavara kaevandamine

3.1.1.1. Õiguslik alus

MaaPS § 1 lõike 3 kohaselt kohaldatakse maavara kaevandamise keskkonnaloa andmise ja muutmise menetlusele haldusmenetluse (edaspidi *HMS*) avatud menetluse sätteid, arvestades MaaPS erisusi. MaaPS § 1 lõike 4 järgi kohaldatakse maavara kaevandamise keskkonnaloa andmise ja muutmise menetlusele KeÜS 5. peatükki, arvestades MaaPS erisusi.

Vastavalt MaaPS § 49 lõikele 1 esitab taotleja maavara kaevandamise keskkonnaloa saamiseks loa andjale taotluse. MaaPS § 48 kohaselt annab maavara kaevandamise keskkonnaloa Keskkonnaamet.

Keskkonnaamet kontrollis taotleja esitatud taotlusmaterjalide vastavust MaaPS-le, KeÜS-le, keskkonnaministri 23.10.2019 määrusele nr 56 „Keskkonnaloa taotlusele esitatavad täpsustavad nõuded ja loa andmise kord ning keskkonnaloa taotluse ja loa andmekoosseis“ ning pidas andmeid piisavaks loa menetlemiseks.

Keskkonnaloa taotlust on kontrollinud keskkonnaregistri maardlate nimistu volitatud töötleja (Maa-ameti 06.03.2020 kiri nr 9-3/20/3389 ja 07.01.2021 kiri nr 9-3/20/5799-3).

MaaPS § 55 lõike 3 punkt 1 sätestab, et maavara kaevandamise keskkonnaloa andmisest keeldutakse, kui taotlejale on määratud rohkem kui üks karistus kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest ja selle andmed ei ole karistusregistrist kustutatud. Keeldumise alus on kontrollitud menetluse käigus. AS TREV-2 Grupp ei ole seisuga 20.06.2022 karistusregistrisse kantud kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest.

Maakatastriseaduse § 18¹ lõike 10 järgi peab maavara (v.a turba) kaevandamiseks ja töötlemiseks kasutatava maa katastriüksuse sihtotstarve olema mäetööstusmaa. Vastavalt maakatastriseadusele § 18² lõike 4 kohaselt katastriüksusele, millele on välja antud maavara kaevandamise keskkonnaluba, määratakse keskkonnaloast tulenevalt mäetööstusmaa või turbatööstusmaa sihtotstarve.

3.1.1.2. Riigi huvi

Loa andja kohustus on selgitada välja kõik asjaolud, millel on otsuse tegemisel määrav tähtsus. Menetluse käigus kogutud andmestiku põhjal selgitatakse välja, kas konkreetse loa taotluse puhul esineb MaaPS § 55 sätestatud loa andmisest keeldumise aluseid. Luba antakse, kui keeldumiseks ei esine seaduses sätestatud kaalukat põhjust. Loa andmisest keeldumise alused

selgitab välja loa andja.

MaaPS § 55 lõike 2 punkti 10 alusel keeldutakse kaevandamisloa andmisest, kui kaevandamine on vastuolus riigi huvidega. Riigi huvi on käsitletud Riigikogus 06.06.2017 vastu võetud strateegiadokumendis „Maapõuepoliitika põhialused aastani 2050“. Riigi huvi esinemist või puudumist analüüsitakse vastavalt Keskkonnaministeeriumi kantsleri 13.06.2013 käskkirjaga nr 610 kinnitatud juhendile „Juhend riiklike huvide kaalumiseks ehitusmaavarade kaevandamis- ja uuringulubade taotluste menetlemisel lähtuvalt varustuskindluse tagatusest“. Juhendis käsitletakse riigi huvi järgmiselt: „Ehitusmaavaradest lähtudes on riigi huvi tagada tarbijate, eelkõige riigi infrastruktuuri ehitusobjektide nõuetekohane ja majanduslikult optimaalne varustamine kvaliteetsete ehitusmaavaradega, luua tingimused kaevandamise ja kasutamise tehnoloogia igakülgeks arenguks, võttes tarvitusele kõik meetmed ehitusmaavarade ratsionaalseks kasutamiseks ning maavara ja keskkonna kaitsmiseks“.

Strateegiadokument „Maapõuepoliitika põhialused aastani 2050“ (edaspidi *Maapõuepoliitika põhialused*) toob välja, et „Kvaliteetne maapõuealase informatsiooni kogumine ja omamine on riigile tähtis, kuna see on oluline pea kõigi keskkonnakasutusega seotud tegevuste planeerimisel, riskide hindamisel ja tegevuste elluviimisel. Olulisemad neist on uute maavarade kasutuselevõtt, loodus- ja põhjaveekaitse, veevarustuse, jäätmekorralduse ja ehitiste planeerimine ning keskkonnamõju hindamine. Riigile on oluline saada ülevaade olemasolevatest ressurssidest, nende väärimise võimalustest, saadavate toodete konkurentsivõimest, maapõue kasutamisega kaasnevatest keskkonna- ja tervisemõjudest, georiskidest jne.“.

Varustuskindluse arvutamise juhendi punkti 3 kohaselt tuleb otsustamisel kaaluda riiklike huve varustuskindluse aspektist, kui taotletakse maavara kaevandamise keskkonnaluba riigile kuuluva maavara kaevandamiseks. Järgnevalt on analüüsitud, kas taotletava määraldise teeninduspiirkonnas on tagatud samaväärse maavara varustuskindlus. Varustuskindlus näitab kui kauaks antud juhul tulevase määraldise teeninduspiirkonnas varem antud lubadega kaevandada antud maavara jätkub arvestades viimase 5 aasta keskmist kaevandamismahtu. Määraldise optimaalseks teeninduspiirkonnaks loetakse 50 km raadiuses määraldist ümbritsevat ala, sõltumata haldusjaotusest ja arvestades reaalseid veokauguseid ning veoteede tehnilist seisukorda. Lubadega kaevandamiseks antud maavara peetakse piisavaks, kui maavara jätkub vähemalt 10 aastaks. Kui analüüside tulemusel selgub, et varem kaevandamiseks antud määraldiste piires kaevandatav jääkvaru rahuldab taotletava määraldise teeninduspiirkonna vajadused kaevandamiseks taotletava maavara osas enam kui 10 aastaks, siis loetakse taotlus riigi huviga vastuolevaks.

Tammemäe VIII liivakarjääri määraldise teeninduspiirkonda arvestades reaalseid veokauguseid (50 km raadius) jääb 54 karjääri, kus kaevandatakse ehitus- ja täiteliiva. Seisuga 21.06.2022 on nendes karjäärides kaevandatav ehitusliiva jääkvaru suurus ligikaudu 17 312 tuh m³ ja täiteliiva jääkvaru suurus ligikaudu 11 866 tuh m³.

Arvestades, et karjääri avamiseks ning ettevalmistavateks töödeks kulub olenevalt karjäärist tavapäraselt 1 kuni 2 aastat, ei kirjelda karjääri esimesel tööaastal kaevandatav maht tegelikku

olukorda (reeglina on tunduvalt väiksem). Sellest tulenevalt on arvestatud mäeeraldistel, mis on loa saanud viimase aasta jooksul keskmiseks kaevandatavaks koguseks loaga määratud keskmine kaevandatav maavaru kogus. Seega võib viimase viie aasta keskmiseks ehitusliiva kaevandatavaks koguseks võtta 939 tuh m³ ja täiteliiva kaevandatavaks koguseks võtta 640 tuh m³.

Arvestades eeltoodut on Tammemäe VIII liivakarjääri teeninduspiirkonnas nii ehitusliiva kui ka täiteliiva varustuskindlus tagatud 18 aastaks ning seega on keskkonnavalda andmine vastuolus riigi huviga.

Taotluses on märgitud, et arvestades aktiivse tarbevaru plokkide 149 – 151 paiknemist erinevate kitsendavate objektide suhtes, siis ei ole nende kaevandamine eraldiseisvalt võimalik, kuna peale ümbritsevate karjääride ammendumist ja korrastamist puudub alale ligipääs, kuna Tammemäe VII liivakarjääri mäeeraldisele tekib veekogu taotletava mäeeraldisel poolsesse otsa, läänest külgneb taotletav mäeeraldis raudteega, mäeeraldisest lõunasse jääb Tallinna ringtee, kust kogujateed mahasõiduks Tammemäe VIII liivakarjääri alale ettenähtud ei ole ning idast külgneb taotletav mäeeraldis Tammemäe III liivakarjääriga, kuhu peale korrastamist tekib kõre ja kivisisaliku elupaik. Selliselt tagatakse maavara säästlik kasutamine, jätkates kaevandamist juba töötavas maardlas ning samuti tagatakse ala tõhusam korrastamine, kuna taotletav ala moodustab kaevandamise järgselt ühtse veekogu olemasoleva Tammemäe järvega.

Keskkonnaamet analüüsis järgnevalt, kas taotletav tegevus on vajalik maavarade säästliku ja majanduslikult otstarbeka kasutamise tagamiseks (alus MaaPS § 14).

Taotletav tegevus on vajalik, kui

1. loa andmisega hoitakse ära majanduslikult ebaotstarbekate jääkvaru plokkide teke;
2. loa andmine tagab kasutusel oleva mäeeraldisel lamamis oleva maavara täieliku väljamise;
3. loa andmine tagab korrastamistingimuste otstarbekama täitmise;
4. loa andmine tagab planeeringutest või riigi infrastruktuuri laiendamise vajadustest tingitud tegevuste raames maapõue ja maavara kaitse nõuete täitmise ning maavara ratsionaalse kasutamise.

Riigi huviga kooskõlas olevaks loetakse taotlus, mis vastab vähemalt ühele punktides 1-4 ülal toodud kriteeriumile. Antud taotluse puhul on tagatud eelpool nimetatud 1. ja 3. tingimus, kuna tegemist on alaga, kus on varasemalt toimunud kaevandamine, taotletava ala piires on jääkvaru väljamata ning ala on korrastamata. Kaevandamisloa andmine tagaks kaevandatud ala otstarbekama korrastamise ning oleks välditud ebaotstarbekate jääkplokkide tekkimine.

Lisaks on MKM oma 09.03.2018 kirjaga nr 17-1/17-0116/2082 märkinud, et Tallinna-Saku liivamaardlasse on geoloogilise uuringu loa andmine riigi huvist lähtuvalt vajalik, kuna materjal on vajalik Rail Baltic raudtee ja Tallinna ringtee ehitamisel, Tallinna magistraaltänavate kapitaalremondis ning kohalike omavalitsuste poolt plaanitava Tabasalu, Viimsi ja Jüri trammitöö ehituseks.

Eelnevalt tulenevalt ning tuginedes MKM-i selgitustele, on Keskkonnaamet seisukohal, et Tammemäe VIII liivakarjääri keskkonnaloa andmine ei ole antud piirkonnas vastuolus riigi huviga.

3.1.2. Jäätmete käitlemine

Tulenevalt MaaPS § 50 lõikest 6 tuleb taotlusele lisada kaevandamisjäätmekava, kui kaevandamise käigus tekib kaevandamisjäätmeid, mida ladustatakse mäeeraldise teenindusmaal, mis ei ole jäätmeoidla jäätmeseaduse (edaspidi *JäätS*) § 35² tähenduses. MaaPS § 50 lõike 3 kohaselt peab kaevandamisloa taotluse seletuskiri sisaldama andmeid kaevandamise käigus tekkivate kaevandamisjäätmete kohta. Kui jäätmed tekivad kaevandamise käigus, siis *JäätS* § 42¹ lõike 3 punkti 1 alusel esitatakse kaevandamisjäätmekava loa andjale kinnitamiseks koos asjaomase loa taotlusega, lähtudes MaaPS kehtestatud nõuetest. *JäätS* § 7¹ lõike 1 kohaselt loetakse kaevandamisjäätmeteks jäätmed, mis on tekkinud maavarade uuringute, maavarade kaevandamise, rikastamise ja ladustamise ning kaevandamise töö tulemusena. Tammemäe VIII liivakarjääri keskkonnaloa taotluse seletuskirja kohaselt jäätmeid ei teki – kogu kasulik materjal turustatakse, mäeeraldiselt eemaldatud katend kasutatakse karjääri korrastamisel või turustatakse vastavalt nõudlusele. Taotleja on teadlik, et juhul kui tegevuse käigus selgub, et kaevandamisjäätmeid siiski tekib, on kohustus ka kaevandamise jäätmekava esitada. Seega *JäätS* § 2 lõikes 1 toodud jäätme mõiste tähenduses jäätmeid Tammemäe VIII liivakarjääris kaevandamise käigus ei teki ja kaevandamisjäätmekava ei ole vajalik.

3.2. Kõrvaltingimuste seadmine

HMS § 3 lõike 1 kohaselt võib haldusmenetluses piirata isiku põhiõigusi ja -vabadusi ning tema muid subjektiivseid õigusi ainult seaduse alusel. Haldusmenetluse üksikasjad määrab haldusorgan kaalutlusõiguse alusel (HMS § 5 lõige 1). Kaalutlusõiguse tuleb teostada kooskõlas volituste piiride, kaalutlusõiguse eesmärgi ning õiguse üldpõhimõtetega, arvestades olulisi asjaolusid ning kaaludes põhjendatud huve (HMS § 4 lõige 2). MaaPS § 56 lõige 2 punkt 5 alusel märgitakse keskkonnaloa lahtrisse „Kõrvaltingimused“ nõuded, mis seatakse maapõue kaitse ja maavaravarude ratsionaalse kasutamise tagamiseks ning inimese tervisele, varale ja keskkonnale kaevandamisest ja kaevandamisjäätmete käitlemisest tuleneva kahjuliku mõju vähendamiseks. Keskkonnaloaga reguleeritakse vaid mäeeraldises ja mäeeraldise teenindusmaal läbiviidavaid tegevusi ning nähakse ette leevendusmeetmeid otseselt kaevandamisest tulenevatele keskkonnamõjudele.

Vastavalt Saku Vallavolikogu 18.06.2020 otsusele nr 40 ning KMH algatamata jätmise otsusele kannab Keskkonnaamet keskkonnaloale järgmised kõrvaltingimused:

1. Tööde korraldus karjääris peab tagama, et avalikele teedele ei kanta liiva ja tolmu. Vajadusel tuleb rakendada karjääriteede mustkatte alla viimist, tolmutõrjet või rattapesu, samuti Tallinna ringteele viiva kogujatee puhastamist.
2. Karjääri mäemasinate tehniliste avariide vältimiseks tuleb jälgida masinate tehnilist seisundit. Kütte- ja määrdeainete pinnasesse ning põhjavette sattumise välistamiseks võib seadmete või

masinate hooldus ja remont toimuda ainult selleks ettenähtud teenindusplatsil. Karjääris peavad olema vahendid õli ja naftaproduktide lekkimisel tekkiva reostuse likvideerimiseks.

3. Raadamistööd tuleb läbi viia väljaspool pesitsusperioodi (pesitsusperiood on 15.04-15.07).

4. Hiljemalt 1 kuu peale keskkonnaloa väljastamist peab loa omanik esitama Keskkonnaametile taotluse korrastamistingimuste väljastamiseks ning hiljemalt 6 kuud peale korrastamistingimuste väljastamist peab kaevandatud maa korrastamisprojekt olema esitatud Keskkonnaametile rakendamise nõusoleku saamiseks. Korrastamisprojekt peab sisaldama pangagarantiid korrastamisprojekti teostamise tagamiseks.

3.3. Otsekohalduvad nõuded

Keskkonnaloaga kaasnevad käitajal seadusandlusest tulenevad õigused ja kohustused. Ettevõtte peab järgima atmosfääriõhu kaitse seaduses, JäätS-s, veeseaduses, MaaPS-s ja nende alamaktides kajastatud nõudeid ning kohustusi. Keskkonnaamet on seisukohal, et seadusandlusest tulenevaid nõudeid ei ole otstarbekas kanda keskkonnaloale. Olulisemad keskkonnavalased kohustused loa omajale on toodud Keskkonnaameti kodulehel rubriigis „Keskkonnakaitseloa omaja meelepea“. Kohustused on leitavad Keskkonnaameti kodulehe aadressilt: <https://keskkonnaamet.ee/keskkonnakasutus-keskkonnatasu/keskkonnakaitseloa/loa-omaja-meelespea>.

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)

Martin Nurme
juhataja
maapõuebüroo

Lisad:

1. Keskkonnaluba
2. Mäeeraldise plaan
3. Geoloogilised läbilõiked
4. Korrastatud ala plaan

Teadmiseks: Kaitseministeerium, Keskkonnaministeerium, Maa-amet, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium, Riigi Kaitseinvesteeringute Keskus, Riigimetsa Majandamise Keskus, Saku Vallavalitsus, Transpordiamet

Anu Sihv 5688 0490
Anu.Sihv@keskkonnaamet.ee